बालभारती

पहिली माला

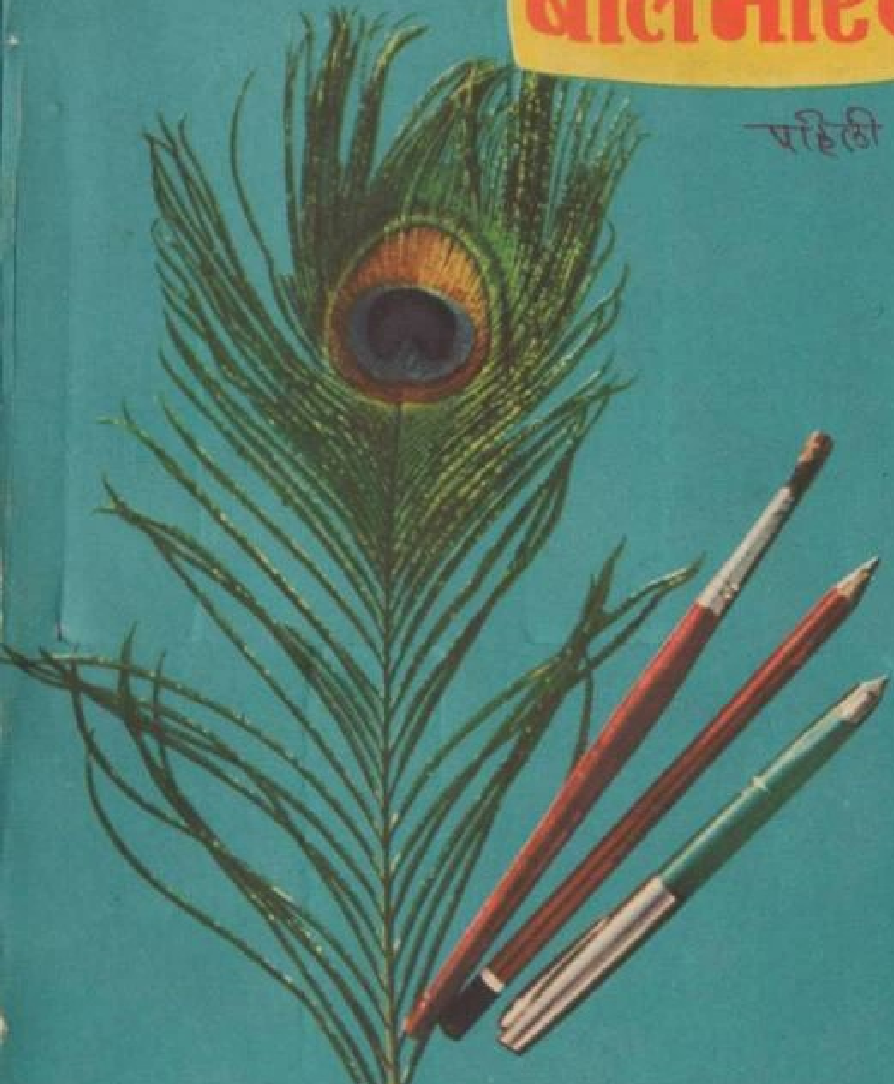

मराठी पुस्तक सहावे

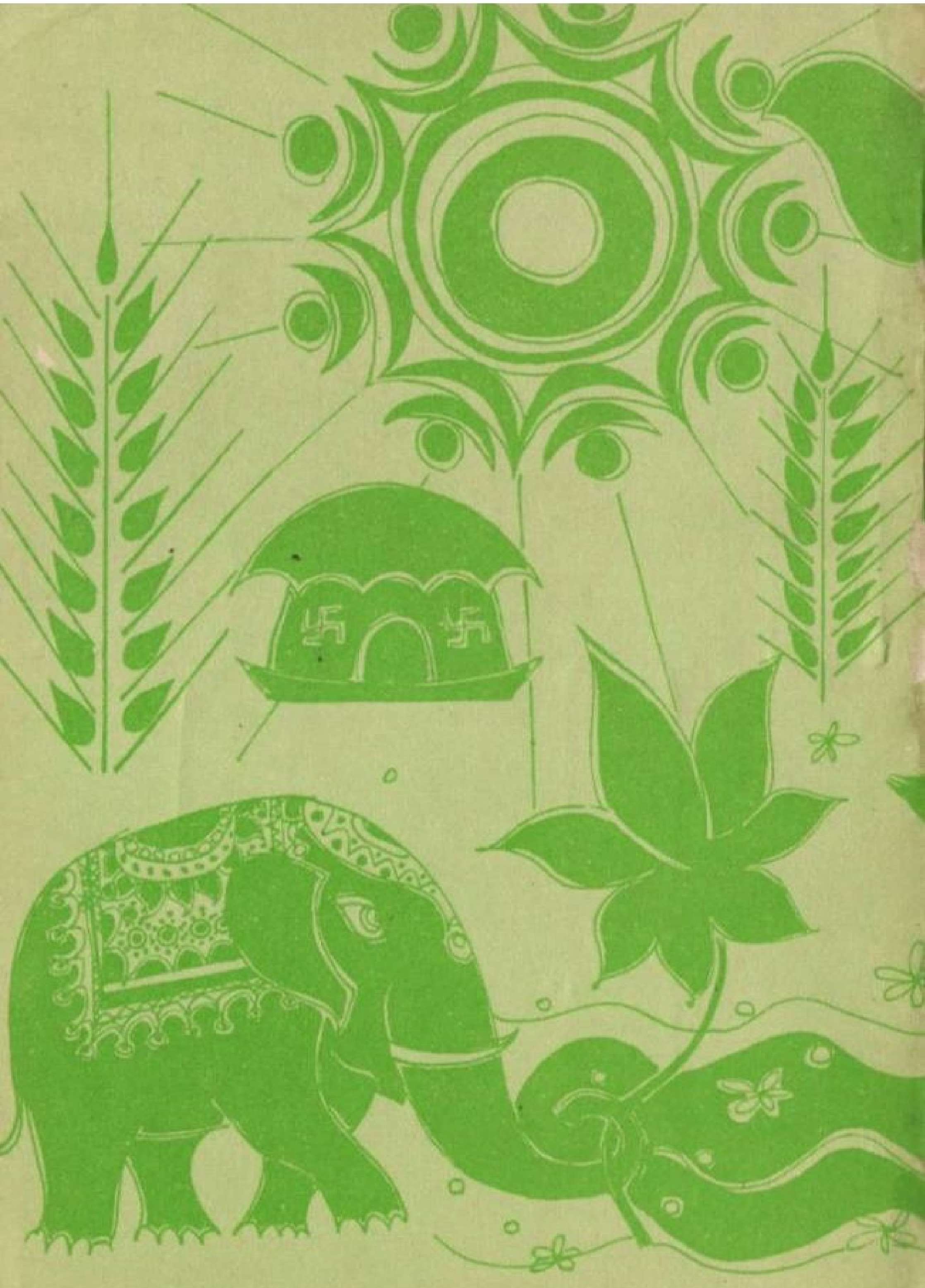

शिक्षणखात्याचा मंजुरी-क्रमांक : पपम १०० (भाषा) (६) ड, दि : १४-१०-१९७०

बालभारती

मराठी , पुस्तक सहावे

१९८१

महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तकनिर्मिती व अभ्यासक्रम संशोधन मंडळ
पुणे

प्रथमावृत्ति : १९७१
सहावे पुनर्मुद्रण : १९८१

© महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती व अभ्यासक्रम संशोधन मंडळ, पुणे ४११००४

महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तकनिर्मिती व अभ्यासक्रम संशोधन मंडळाकडे या पुस्तकाचे सर्व हक्क राहतील. या पुस्तकातील कोणताही भाग संचालक, महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती व अभ्यासक्रम संशोधन मंडळ यांच्या लेखी परवानगीशिवाय उद्धृत करता येणार नाही.

कागद :
६१×८६ सेमी
६० जी एस् एम्
व्हाईट प्रिंटिंग पेपर

"ह्या पुस्तकाचा कागद महाराष्ट्र राज्य शिक्षण खात्याने सवलतीच्या दरात उपलब्ध करून दिला आहे."

मुद्रणादेश :
पीओ—टीबी/३४३९/८१
(१.५०)

मुद्रक :
चंदन दास
न्यू जॅक प्रिंटिंग
वर्क्स प्रा. लि.
मुंबई-४०० ०१३

प्रकाशक :
बा. गो. थोरात
नियंत्रक,
पाठ्यपुस्तक निर्मिती मंडळ
मुंबई ४०००१८

प्रस्तावना

शासनमान्य अभ्यासक्रमानुसार पाठ्यपुस्तकांची निर्मिती व्हावी या उद्देशाने महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तकनिर्मिती व अभ्यासक्रम संशोधन मंडळाची स्थापना झालेली आहे. मंडळाने इयत्ता १ ते ७ पर्यंतच्या विविध विषयांच्या पाठ्यपुस्तकांच्या निर्मितीचा कार्यक्रम आखलेला असून सदर पाठ्यपुस्तक त्यानुसार तयार केले आहे. ते तयार करताना शिक्षक, शिक्षणशास्त्रज्ञ आणि विविध शिक्षण-संस्था यांनी पाठवलेल्या सूचनांचा काळजीपूर्वक विचार करण्यात आला असून ते अधिकाधिक निर्दोष कसे करता येईल याकडे लक्ष पुरवण्यात आले आहे.

भारत सरकारने मान्य केलेल्या व महाराष्ट्र शासनाने स्वीकारलेल्या देवनागरी लिपीतील सुधारणा व जोडाक्षर-पद्धती यांचा या पुस्तकाच्या मुद्रणात अवलंब केला आहे.

संचालक,
महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक
निर्मिती व अभ्यासक्रम
संशोधन मंडळ

पुणे :
दि. : २ ऑक्टोबर, १९७०
आश्विन १०, १८९२

प्रतिज्ञा

भारत माझा देश आहे. सारे भारतीय माझे बांधव आहेत.

माझ्या देशावर माझे प्रेम आहे. माझ्या देशातल्या समृद्ध आणि विविधतेने नटलेल्या परंपरांचा मला अभिमान आहे. त्या परंपरांचा पाईक होण्याची पात्रता माझ्या अंगी यावी म्हणून मी सदैव प्रयत्न करीन.

मी माझ्या पालकांचा, गुरुजनांचा आणि वडीलधाऱ्या माणसांचा मान ठेवीन आणि प्रत्येकाशी सौजन्याने वागेन.

माझा देश आणि माझे देशबांधव यांच्याशी निष्ठा राखण्याची मी प्रतिज्ञा करीत आहे. त्यांचे कल्याण आणि त्यांची समृद्धी ह्यांतच माझे सौख्य सामावले आहे.

अनुक्रमणिका

१. माझे बालपण	१
२. गावचा ओढा	५
३. आमची शिल्लक	१०
४. फुलपाखरू	१४
५. सुकेशिनी	१७
६. सुपारीबागेची सहल	२२
७. विनोबांच्या सहवासात	२७
८. मुहूर्तमेढ	३०
९. रामटेक	३५
१०. शपथ घ्या, शपथ घ्या!	३९
११. निःस्पृह रामशास्त्री	४३
१२. सर्कशीत चिमणराव	४९
१३. काझीरंगा	५४
१४. मार्टिन् ल्यूथर किंग	५९
१५. ऋणानुबंध	६३
१६. मोराचे पीस	६८
१७. गुरुनानक	७१
१८. प्लास्टिक	७६
१९. शिल्पसौंदर्य	८०
२०. सेवाश्रमातील एक दिवस	८३
२१. काश्मिरातील वसंत	८८
२२. कविभूषण	९३
२३. जिकडे धर्म तिकडे जय!	९८
२४. आई	१०३
२५. पांढऱ्यावरची लाल फुली	११०
२६. अक्का	११४
२७. इर्जिक	१२०
२८. गांधीदर्शन	१२७
२९. विचारधन	१३१
कविता	
१. आनंदी-आनंद गडे!	१३५
२. या झोपडीत माझ्या	१३७
३. आला क्षण—गेला क्षण!	१३९
४. शतकानंतर	१४१
५. थांब जरासा बाळ!	१४३
६. आम्ही तर जंगलची पाखरे	१४५
७. संताजीची घोडदौड	१४७
८. आता उजाडेल!	१५०
९. शिशिर ऋतुचं गान	१५२
१०. उघड उघड पाकळी!	१५४
११. कोकिळ	१५६
१२. उगवला नारायण	१५८
१३. अनामिकास	१६०
१४. सुभद्रेचा शोक	१६१
१५. माझ्या जन्मभूमीचे नाव	१६३
१६. अभंगवाणी	१६५